

debatt@klassekampen.no

KRONIKK
& DEBATT

Det er tid for å satse!

INDUSTRI

Finn Langeland

Det var flott å lese Bjørn Enes i Klassekampen torsdag 20. november. Han påpekte at den angivelige norske industridøden er og forblir en myte. Videre tok han et oppgjør med kortsiktige «finanskapitalister», Oljefondet inkludert.

Folk med penger må selvsagt gjøre hva de vil med dem, men i Norsk Industri

investeringer som sikrer arbeidsplasser og vekstkraft, er godt nytt for Norge. Verdiskapingen i industrien trykker velferden.

Det merkelige er at noen føler trang til å erstatte «vanlig» industri med såkalte «kunnskapsbedrifter». Bruken av den type meningsløse moteord kan imidlertid aldri endre virkeligheten, slik den fremstår: De mest kunnskapstunge bedriftene Norge har, er industribedrifter.

Aker Solutions, Aibel, Kværner, Statoil, Hydro, Yara, Frank Mohn, Kleven, Ulstein, Kongsberg, Borregaard og hundrevis av andre store og små Norsk Industri-medlemsbedrifter kjennetegnes av en ting: Kunnskap kombinert med en fantastisk evne til omstilling.

Bjørn Enes avslutter sin kronikk med å vise til betydningen av komplekse, industrielle produksjonsprosesser. Jeg er ett hundre prosent enig med ham når han skriver at det er kunnskapen satt inn i en industriell sammenheng som er basisen for det vi lever av.

Det er det motsatte av raske klipp på Børsen. Industriell langsiktighet er avgjørende for vår velferd. Slik er det. Derfor må Norge satse på industrien!

Finn Langeland,
Norsk Industri

finn.langeland@norskindustri.no

Upålitelig bokhylle

DIGITALISERING

Geir A. Bremnes

Da vi for et par år siden tilfeldigvis kom over bokhylla.no sto jubelen i taket her i heimen. Tenk å ha et enormt bibliotek på ipaden eller på pc'n! Vi ble mer enn noen gang iherdige lesere av litteratur vi aldri visste eksisterte og kunne gå tilbake til tidligere favoritter. (Som dessverre ofte ikke holdt mål lenger. Slik er det vel å komme til skjels år og alder.)

Men – straks kom den store frustrasjonen. Tjenesten var oftest svært ustabil, og det er den fortsatt. Det å komme til side 234 av 246 i en bok og så bli møtt av blanke sider med et blått

spørsmålstegn er, for å si det mildt, utrolig irriterende. Noen ganger lykkes vi i å komme inn igjen, og hvis lykken står oss bi, kan vi komme tilbake til den siden hvor problemet oppstod. Andre ganger er det faktisk bare å gi opp og håpe på bedre tider. Slik kan det ikke være.

Dette fantastiske tilbudet fra Nasjonalbiblioteket må kvalitetssikres på en langt bedre måte, slik at det kan bli det den helt sikkert er ment å være: et unikt tilbud til alle som er interessert i alt mellom himmel og jord og – ikke minst: litteratur av alle sjangre.

Med ønske om en snarlig god bedring,

Geir A. Bremnes,
Sem

ge.brem@hotmail.com

Oppklaring om ebolavaksiner

VAKSINE

John-Arne Røttingen

Lege Gunnar Hasle stiller i en kronikk i Klassekampen 25. november noen spørsmål til den utredningen Folkehelseinstituttet har gjort på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet i forbindelse med norsk støtte til videre utvikling av ebola-vaksiner.

Instituttet har, i samsvar med prioriteringer fra WHO, valgt å anbefale utprøving og eventuell bruk av to vaksinekandidater (rAd3-GP og rVSV-GP) som er såkalt virus-vektor baserte. Det betyr at de viser frem et ebola-protein (GP) til kroppens immunforsvar, slik at kroppen kjenner det igjen ved en senere ebola infeksjon. Disse vaksinene har vært utviklet gjennom en omfattende prosess over 15 år, hvor man har vist 100 prosent beskyttelse mot infeksjon og sikkerhet i flere dyr, inkludert aper. Innledende kliniske studier på mennesker har nylig også vist seg å kunne gi en beskyttende immunitet uten bivirkninger. Utviklere og industripartnere har dessuten kommet så langt at vaksinene produseres i henhold til den standarden som kreves for videre kliniske utprøvinger (GMP produksjon). Disse vaksinekandidatene er med andre ord de eneste som i praksis vil kunne være et raskt

Klassekampen 26. november

tiltak i den pågående krisesituasjonen.

Hasle skriver at dette er «levende vaksiner» som kan være usikre for gravide, hiv positive og underernærte barn (personer med endret eller nedsatt immunforsvar). Den mest aktuelle kandidaten (rAd3-GP) har ikke evne til å formere seg, mens den andre kandidaten har nedsatt evne.

Begge vaksinene er vist å være trygge i forsøk på dyr med nedsatt immunforsvar, og kliniske forsøk i de rammede områdene vil ta høyde for slike problemstillinger. Det er normal standard for vaksineutprøving. Det potensielle problemet med pre-immunitet mot en av vaksinene er kjent og tas på alvor i det pågående arbeidet. Behovet for kuldslagring er også en kjent utfordring i varme og ressursfattige land. Det er grunnen til at Folkehelseinstituttet har lagt stor vekt på at betydelige ressurser må brukes så tidlig som mulig for å avklare denne problemstillingen.

Vi ser mange utfordringer på mange plan både med utprøvinger og implementering av en vaksinasjonskam-

panje i de aktuelle landene i Vest-Afrika som mangler det meste når det gjelder infrastruktur og helsevesen. Det vil imidlertid være uansvarlig ikke å satse på de vaksine-alternativene som er kommet lengst i utviklingsprosessen, i en situasjon der det åpenbart haster. De to vaksinene er klare nå for kliniske utprøvinger i Ebola-rammede områder hvis de nødvendige ressursene skaffes til veie. Folkehelseinstituttet har på ingen måte glemt at det finnes andre lovende vaksinekonsepter som kan sies å være mer ideelle om de gir tilstrekkelig respons og beskyttelse. Dessverre har ingen av disse alternativene kommet langt nok til å være en mulig løsning på den akutte situasjonen.

I et lengre tidsperspektiv ser vi imidlertid et klart behov for å utvikle ideelle og ferdigsyde vaksinekonsepter som effektivt kan benyttes når nye og truende epidemier oppstår. En slik strategi vil være god beredskap mot spredning av slike infeksjoner. Norge har flere forskningsmiljøer som på sikt kan levere viktige bidrag i en slik sammenheng. Dette er bakgrunnen for at instituttet også har foreslått en slik målrettet styrking av det globale vaksineprogrammet i Norges forskningsråd.

John-Arne Røttingen,
smitteverndirektør,
Folkehelseinstituttet

john-arne.rottingen@fhi.no

Hvem skal ha siste ord, Sanner?

KOMMUNE-REFORMEN

Heidi Greni

Statsråd Jan Tore Sanner har sendt brev til alle landets ordfører hvor han sier at Stortinget har pålagt alle kommuner et ansvar for utrede sammenslåing med en eller flere nabokommuner. Han har videre instruert fylkesmennene om å være pådriver i sammenslåingsprosessen. I mange kommuner er det stilt spørsmål ved hvilket grunnlag statsråden har for å gi dette utredningsansvaret. Jeg, sammen med stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, har tillatt meg å peke på at Stortinget og regjeringen instruerer kommunene gjennom lov, ikke gjennom merknader fra stortingsmeldinger. Vi har derfor etterlyst grunnlaget for statsrådets pålegg til kommunene og sterke instruks av fylkesmennene.

Høyres kommunalpolitiske talsperson, Frank Jenssen, er opprørt over at vi kan stille slike spørsmål. Dessverre går han ikke inn i saken og forsøker å gi svar på

vegne av Høyre og regjeringen. I stedet mener han Senterpartiet opptre som dårlige tapere fordi vi ikke fikk flertall i Stortinget for at frivillighetslinjen fortsatt skal gjelde i spørsmål om sammenslåing av kommuner. Tidligere støttet Høyre denne linjen, men nå er det tydeligvis tvang som gjelder.

Kommunereformen er vedtatt av Stortinget, sier Frank Jenssen. Men hva mener han er vedtatt? Har Stortinget vedtatt at antallet kommuner skal reduseres med flere hundre? Har Stortinget vedtatt at frivillighetslinjen nå er erstattet av tvangslinjen? Har Stortinget vedtatt at folkeviljen uttrykt gjennom en folkeavstemning ikke skal tas hensyn til ved endelig behandling av ny kommunehandling? Vi vet at Høyre ønsker slike løsninger, men jeg er sterkt i tvil om det blir stortingsflertallets linje.

Våren 2017 vil regjeringen legge fram sak om ny kommunestruktur for Stortinget. I kommuneproposisjonen for 2015 sies det følgende om dette: «I utarbeidelsen av beslut-

ningsgrunnlaget for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessige ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene».

Jeg tror Frank Jenssen og Høyre bør ta inn over seg at Stortingets behandling av kommuneproposisjonen langt fra ga entydige signal om at regjeringens tvangslinje vil bli fulgt når saken skal behandles i 2017.

Det videre arbeid med kommunereformen vil være tjent med en mer åpen holdning til lokale syn på hensiktsmessigheten av sammenslåing med en eller flere nabokommuner. Senterpartiet er frivillighetslinjens og lokaldemokratiets fremste talerør i kommunereformdebatten. Jenssen bør ikke ta for gitt at det gjør Senterpartiet til tapere når finalerunden går i 2017. Jeg er i hvert fall ved godt mot.

Heidi Greni,
stortingsrepresentant og
kommunalpolitisk talsperson i Sp

heidi-greni@stortinget.no